

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-70-03

Druk nr 1708
Warszawa, 17 czerwca 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o systemie informacji oświatowej wraz z projektem podstawowego aktu wykonawczego.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Edukacji Narodowej i Sportu.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o systemie informacji oświatowej

Art. 1. Ustawa określa organizację i zasady działania systemu informacji oświatowej służącego uzyskiwaniu danych niezbędnych do prowadzenia polityki edukacyjnej państwa, podnoszenia jakości i upowszechniania edukacji oraz do usprawniania finansowania zadań oświatowych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) ustawie o systemie oświaty – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.¹⁾);
- 2) Karcie Nauczyciela – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z późn. zm.²⁾);
- 3) szkołach i placówkach oświatowych – należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 pkt 1-7, 9 i 10 ustawy o systemie oświaty;
- 4) organach prowadzących szkoły lub placówki oświatowe – należy przez to rozumieć ministra, jednostkę samorządu terytorialnego, inną osobę prawną oraz osobę fizyczną, prowadzących, szkoły i placówki oświatowe;
- 5) właściwych ministrach – należy przez to rozumieć ministrów, o których mowa w art. 5 ust. 3a-3c ustawy o systemie oświaty, prowadzących szkoły i placówki oświatowe;

- 6) jednostkach obsługi – należy przez to rozumieć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 5 ust. 9 ustawy o systemie oświaty, utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 3. 1. System informacji oświatowej obejmuje bazy danych oświatowych, w skład których wchodzi następujące zbiory danych:

- 1) zbiór danych o szkole lub placówce oświatowej, zawierający dane o obiektach budowlanych pozostających w dyspozycji szkoły lub placówki oświatowej, liczbie i rodzaju pomieszczeń oraz o jej wyposażeniu;
- 2) zbiór danych o :
 - a) liczbie uczniów, słuchaczy, wychowanków oraz absolwentów z poprzedniego roku szkolnego, w tym nie będących obywatelami polskimi, według: płci, wieku, typów lub rodzajów szkół i placówek oświatowych, klas, oddziałów, profili kształcenia, zawodów, specjalnych potrzeb edukacyjnych wynikających z opinii lub orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty, albo z posiadania zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki, rodzaju zajęć, w których uczestniczą, wyników klasyfikowania i promowania, spełniania obowiązku szkolnego, rodzaju miejscowości, w której zamieszkują, oraz o liczbie uczniów, słuchaczy i wychowanków, którzy ulegli wypadkom, dowożonych lub otrzymujących zwrot kosztów przejazdu na podstawie art. 17 ust. 3 i 3a ustawy o systemie oświaty, z uwzględnieniem odległości od miejsca zamieszkania do szkoły lub placówki oświatowej, korzystających z poszczególnych form pomocy materialnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z wypoczynku w okresie ferii letnich i ferii zimowych,
 - b) liczbie innych osób niż wymienione w lit. a, korzystających z poszczególnych rodzajów usług placówek oświatowych

należących do ich statutowego zakresu działania, z wyłączeniem danych osobowych;

3) zbiór danych o:

- a) nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach pedagogicznych zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych oraz w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 1 Karty Nauczyciela, w tym nie będących obywatelami polskimi, zawierający numer PESEL, określenie płci, wieku, formy i wymiaru zatrudnienia, stopnia awansu zawodowego, wykształcenia, przygotowania pedagogicznego, form kształcenia i doskonalenia, sprawowanych funkcji i zajmowanych stanowisk, rodzajów prowadzonych zajęć, stażu pracy, wysokości wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników, wysokości dodatków, o których mowa w art. 54 ust. 3 i 5 Karty Nauczyciela,
- b) łącznej wysokości odpraw z tytułu rozwiązania stosunku pracy, o których mowa w art. 20 ust. 2 i art. 28 Karty Nauczyciela, oraz odpraw z tytułu przejścia na emeryturę lub rentę, wypłaconych nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym, o których mowa w lit. a,
- c) liczbie pracowników nie będących pracownikami pedagogicznymi, zatrudnionych w szkołach, placówkach oświatowych, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisjach egzaminacyjnych i jednostkach obsługi oraz o łącznej wysokości ich wynagrodzenia, z wyłączeniem danych osobowych,

z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku niepublicznych szkół i placówek oświatowych:

- 1) zbiór danych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a, nie zawiera danych dotyczących wysokości dodatków, o których mowa w art. 54 ust. 3 i 5 Karty Nauczyciela, oraz zamiast danych dotyczących wynagrodzenia,

z wyszczególnieniem jego składników, zawiera dane dotyczące przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia poszczególnych nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych;

2) nie prowadzi się zbiorów danych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b i c.

3. Zbiory danych, o których mowa w ust. 1, są przyporządkowane określonej szkole, placówce oświatowej, jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 1 Karty Nauczyciela, lub jednostce obsługi.

Art. 4. 1. Szkoły i placówki oświatowe prowadzą bazy danych oświatowych obejmujące zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 2.

2. Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, prowadzą bazy danych oświatowych obejmujące zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a i b.

3. Jednostki samorządu terytorialnego prowadzą bazy danych oświatowych obejmujące:

1) zbiory danych z baz danych oświatowych:

a) szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez te jednostki,

b) szkół i placówek oświatowych, publicznych i niepublicznych, prowadzonych przez inne niż jednostki samorządu terytorialnego osoby prawne i osoby fizyczne, dla których są odpowiednio organem właściwym do wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 58 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, albo organem prowadzącym ewidencję, o której mowa w art. 82 ust. 1 ustawy o systemie oświaty;

2) zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, z baz danych oświatowych jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 3 Karty Nauczyciela;

3) zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. c, w stosunku do utworzonych jednostek obsługi.

4. Właściwi ministrowie prowadzą bazy danych oświatowych obejmujące:

- 1) zbiory danych z baz danych oświatowych:
 - a) szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez tych ministrów,
 - b) szkół i placówek oświatowych, publicznych i niepublicznych, prowadzonych przez inne niż jednostki samorządu terytorialnego osoby prawne i osoby fizyczne, dla których są odpowiednio organem właściwym do wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 58 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, albo organem prowadzącym ewidencję, o której mowa w art. 82 ust. 1a ustawy o systemie oświaty;
- 2) zbiory danych z baz danych oświatowych jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela;
- 3) zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a i b, w stosunku do zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych pracowników urzędu obsługującego właściwego ministra, specjalistycznej jednostki nadzoru i organów sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. c i e Karty Nauczyciela.

5. Kuratorzy oświaty prowadzą bazy danych oświatowych obejmujące:

- 1) zbiory danych z baz danych oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego na terenie województwa;
- 2) zbiory danych z baz danych oświatowych niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli oraz niepublicznych zakładów kształcenia nauczycieli;
- 3) zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, w stosunku do pracowników zatrudnionych w kuratorium oświaty.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi bazę danych oświatowych obejmującą:

- 1) zbiory danych z baz danych oświatowych prowadzonych przez kuratorów oświaty oraz właściwych ministrów;

2) zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, w stosunku do pracowników zatrudnionych w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych.

7. Jednostki obsługi przekazują jednostkom samorządu terytorialnego dane niezbędne do prowadzenia bazy danych oświatowych w części obejmującej zbiór danych, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

8. Specjalistyczna jednostka nadzoru oraz organy sprawujące nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. c i e Karty Nauczyciela, przekazują właściwemu ministrowi dane niezbędne do prowadzenia bazy danych oświatowych w części obejmującej zbiór danych, o którym mowa w ust. 4 pkt 3.

9. Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania dane niezbędne do prowadzenia bazy danych oświatowych w części obejmującej zbiór danych, o którym mowa w ust. 6 pkt 2.

Art. 5. 1. Bazy danych oświatowych są prowadzone w formie elektronicznej.

2. Podmioty prowadzące bazy danych oświatowych są obowiązane do korzystania z programów informatycznych udostępnionych nieodpłatnie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, umożliwiających zakładanie, aktualizowanie zbiorów danych, budowę baz danych oświatowych i ich scalanie.

3. W razie braku możliwości prowadzenia przez szkołę lub placówkę oświatową albo jednostkę organizacyjną, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, bazy danych oświatowych w formie elektronicznej, bazę danych oświatowych prowadzi dla niej w tej formie organ prowadzący.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, dyrektor szkoły lub placówki oświatowej albo dyrektor lub kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, jest obowiązany do przekazywania organowi prowadzącemu danych niezbędnych do prowadzenia bazy danych oświatowych.

Art. 6. 1. Szkoły i placówki oświatowe oraz jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust.1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, a w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 3 – organy prowadzące, przekazują dane z prowadzonych przez siebie baz danych oświatowych odpowiednio jednostce samorządu terytorialnego, właściwemu ministrowi albo kuratorowi oświaty.

2. Jednostki samorządu terytorialnego i właściwi ministrowie przekazują dane z prowadzonych przez siebie baz danych oświatowych odpowiednio kuratorowi oświaty albo ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

3. Kuratorzy oświaty przekazują dane z prowadzonych przez siebie baz danych oświatowych ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

4. Przekazywanie danych, o których mowa w ust. 1-3, następuje w formie dokumentu elektronicznego, przez teletransmisję danych albo na nośnikach elektronicznych z aktualnego programu informatycznego udostępnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, oraz w formie wydruku zestawienia zbiorczego potwierdzonego podpisem osoby, o której mowa w art. 7 ust. 6.

5. Przekazywanie danych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a, z baz danych oświatowych szkół i placówek oświatowych, jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela, właściwego ministra oraz kuratora oświaty do innych baz danych oświatowych następuje w sposób uniemożliwiający odczytanie numeru PESEL.

Art. 7. 1. Zobowiązane do sprawdzenia kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w bazach danych oświatowych są:

- 1) szkoły i placówki oświatowe oraz jednostki organizacyjne, o których mowa w art.1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego – w zakresie zbiorów danych dotyczących jednostek obsługi;
- 3) właściwi ministrowie – w zakresie zbiorów danych dotyczących pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędzie obsługującym właściwego ministra, w specjalistycznej jednostce nadzoru i organach

sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. c i e Karty Nauczyciela;

- 4) kuratorzy oświaty – w zakresie zbiorów danych dotyczących pracowników zatrudnionych w kuratoriach oświaty;
- 5) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania – w zakresie zbiorów danych dotyczących pracowników zatrudnionych w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych.

2. Podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 3-6, są obowiązane do sprawdzenia kompletności danych przekazywanych im z innych baz danych oświatowych.

3. Podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 3-5, są obowiązane do sprawdzenia poprawności danych, przekazywanych im z innych baz danych oświatowych, z danymi uzyskanymi w ramach nadzoru sprawowanego przez te podmioty na podstawie odrębnych przepisów.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 2 i 3, w przypadku stwierdzenia niekompletności, niepoprawności lub niezgodności ze stanem faktycznym danych przekazanych z innych baz danych oświatowych, jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o stwierdzonych nieprawidłowościach podmiot, który wprowadził te dane do bazy danych oświatowych.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, podmiot, który wprowadził dane do bazy danych oświatowych, jest obowiązany niezwłocznie usunąć stwierdzone nieprawidłowości i ponownie przekazać pełne zbiory danych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

6. Za wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 1-5 odpowiadają:

- 1) dyrektor szkoły lub placówki oświatowej albo dyrektor lub kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela;
- 2) odpowiednio wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa, właściwy minister, kurator oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub upoważniona przez nich osoba.

Art. 8. Dane w bazach danych oświatowych są aktualizowane i przekazywane według stanu na dzień 31 marca i dzień 15 września każdego roku.

Art. 9. 1. W przypadku szkół i placówek oświatowych połączonych w zespół, jest prowadzona jedna baza danych oświatowych.

2. Baza danych oświatowych zespołu zawiera wyodrębnione zbiory danych, o których mowa w art. 3 ust. 1, dotyczące poszczególnych szkół i placówek oświatowych wchodzących w skład zespołu oraz zbiorów danych wspólnych dla szkół i placówek wchodzących w skład tego zespołu.

3. Przepisy dotyczące baz danych szkół i placówek oświatowych stosuje się odpowiednio do baz danych zespołów.

Art. 10. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres danych gromadzonych w bazach danych oświatowych;
- 2) zakres danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych;
- 3) terminy przekazywania danych między bazami danych oświatowych;
- 4) wzory wydruków zestawień zbiorczych, o których mowa w art. 6 ust. 4.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może ograniczyć, w stosunku do niepublicznych szkół lub placówek oświatowych, zakres danych gromadzonych w bazach danych oświatowych oraz może wprowadzić obowiązek aktualizowania i przekazywania danych z baz danych oświatowych według stanu na inny dzień niż określony w art. 8.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno uwzględniać w szczególności potrzebę zapewnienia organom administracji publicznej, koordynującym i realizującym politykę edukacyjną państwa, aktualnych informacji niezbędnych do realizowania zadań w tym zakresie, a także planowania środków budżetowych niezbędnych do finansowania

zadań oświatowych oraz konieczność dostosowania terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych do terminów przygotowywania projektu budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 11. Podmioty prowadzące bazy danych oświatowych są uprawnione do przetwarzania danych zgromadzonych w prowadzonych przez siebie bazach danych oświatowych w zakresie niezbędnym do realizacji wykonywanych przez nie zadań określonych przepisami prawa.

Art. 12. Udostępnianie danych z bazy danych oświatowych prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania może nastąpić po sprawdzeniu poprawności i kompletności danych.

Art. 13. Podmioty prowadzące bazy danych oświatowych są obowiązane do stworzenia warunków organizacyjnych i technicznych zapewniających ochronę przetwarzanych danych, a w szczególności zabezpieczenia danych przed nieuprawnionym dostępem, nielegalnym ujawnieniem lub pozyskaniem, a także ich modyfikacją, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

Art. 14. Zadania określone w ustawie dla jednostek samorządu terytorialnego wykonuje odpowiednio wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.

Art. 15. 1. Kto wbrew obowiązkowi nie prowadzi baz danych oświatowych albo będąc obowiązany do przekazywania danych do baz danych oświatowych nie przekazuje tych danych albo przekazuje dane niezgodne z prawdą, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 16. W 2003 r. przekazywanie danych według stanu na dzień 15 września 2003 r. między bazami danych oświatowych rozpocznie się od dnia 17 listopada 2003 r.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 3 ust. 1 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

-
- ¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615, z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185 i Nr 200, poz. 1683 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 65.
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291 i Nr 122, poz. 1323, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194, Nr 128, poz. 1404, Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002 r. Nr 4, poz. 32, Nr 113, poz. 984 i Nr 240, poz. 2052.

5/06/em

UZASADNIENIE

Kompleksowe zmiany wprowadzane w ostatniej dekadzie w systemie oświaty zwiększają zapotrzebowanie na podobne zmiany w systemie badań statystycznych. Nowoczesne zarządzanie oświatą – od poziomu szkoły i jednostek samorządu terytorialnego do ministerstwa – wymaga dokładnej orientacji w zakresie kosztów i efektywności działań na bazie rzetelnej i szybko pozyskiwanej informacji. W związku z potrzebą stałego dostosowywania oświaty do rozwoju gospodarki i społeczeństwa opartego na wiedzy, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powinien dysponować sprawnym aparatem obserwacji efektywności nakładów ponoszonych w tym obszarze. Jest oczywiste, że zmiany legislacyjne zmierzające do unowocześnienia systemu oświaty powinny być oparte na rzetelnych wyliczeniach skutków finansowych, nie tylko bieżących, ale także perspektywicznych.

Nowy impuls dla modernizowania sfery zarządzania oświatą nadaje integracja europejska, która wymaga poprawy jakości edukacji i odpowiednich badań. Łączy się to z węzłowymi dla Unii Europejskiej zagadnieniami: rozwijaniem konkurencyjności gospodarki europejskiej i zapewnieniem warunków swobodnego przepływu osób. Do współpracy tej skłaniają uzgodnienia przyjmowane na ostatnich szczytach Rady Europejskiej w sprawie wiodącej roli strategii *Lifelong Learning* (uczenia się przez całe życie) oraz uzgodnienia na forum Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej w sprawie wskaźników wdrażania tej strategii.

Statystyce oświaty, która nie zmieniła się zasadniczo w ciągu ostatnich lat, trudno jest sprostać tym wyzwaniom. Stan ten potwierdza kilka ważnych ekspertyz i badań, w tym m.in. raport Instytutu Spraw Publicznych – *Szkolnictwo w pierwszym roku reformy systemu oświaty* z września 2001 r., koncepcja – *System Uniwersalnej Informacji o Szkołach* upowszechniana przez Główny Urząd Statystyczny od stycznia 2001 r. oraz badanie – *Samorządowe sprawozdanie oświatowe* zlecone przez Związek Miast Polskich (podsumowane w kwietniu 2002 r.).

Obecny stan badań statystycznych oświaty

W dziedzinie oświaty prowadzi się obecnie wiele badań cyklicznych, angażujących wszystkie szkoły i placówki oświatowe. Nie są one jednak wzajemnie powiązane. Osobno bada się nauczycieli, czym zajmuje się przede wszystkim Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, osobno uczniów, same szkoły i placówki oświatowe, czym w najszerszym zakresie zajmuje się Główny Urząd Statystyczny. Aktualnie jest prowadzona następująca statystyka oświatowa:

- 1) sprawozdania serii „S” (GUS) – dane o uczniach i absolwentach wszystkich typów szkół, w niewielkim zakresie o nauczycielach, a także o szkołach i ich wyposażeniu, w mniejszym zakresie o placówkach oświatowo-wychowawczych,
- 2) sprawozdania serii „EN” (MENiS) – dane o zatrudnieniu nauczycieli i innych pracowników szkół, wypadkach uczniów, ich wypoczynku, stypendiach oraz niektórych innych aspektach działalności szkół i placówek oświatowych,
- 3) dodatek do sprawozdania Z-06 (GUS) – dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach nauczycieli,
- 4) ewidencja kadry nauczycielskiej EWIKAN (MENiS) – dane o kwalifikacjach nauczycieli i wykonywanych zadaniach.

Oprócz tego jednostki systemu oświaty składają inne, ponadsektorowe sprawozdania, w tym zwłaszcza sprawozdania finansowe: Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa oraz Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Ministerstwo Finansów).

Jednocześnie w zakresie badań samych nauczycieli (także innych pracowników szkół i placówek) stosuje się cztery, niepowiązane ze sobą, ogólnopolskie badania. Osobno bada się zatrudnienie, kwalifikacje i wynagrodzenia, przy czym badanie zatrudnienia jest częściowo powtarzane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu oraz GUS.

Ostatnio powstał odrębny system analizowania wyników nauczania przez okręgowe komisje egzaminacyjne, które tworzą podsystem badania szkół oparty na własnym kluczu ich identyfikacji.

Opisany podział w rządowym systemie zbierania i opracowywania danych o oświacie uzupełniają dodatkowe podziały w szerszym, publicznym i także powszechnym systemie zbierania danych. Od czasu przejęcia szkół i placówek oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego rozwija się niezależna sprawozdawczość samorządowa.

Skutki podziałów w obecnym systemie informacji o oświacie

Tak podzielony system informacji o oświacie ma następujące, istotne wady:

- 1) nie zapewnia porównywalności danych zbieranych w różnych badaniach; szczególnie jest to widoczne w badaniach nauczycieli – jest utrudnione przedstawianie ich wieloaspektowego, a jednocześnie spójnego obrazu; oddzielne badanie uczniów i nauczycieli utrudnia wykonanie ustawowego obowiązku w sprawie określenia standardów zatrudnienia

nauczycieli; stąd też, jeżeli uznać, że śledzenie korelacji między zjawiskami jest podstawą zarządzania, to spełnianie tej funkcji w zakresie oświaty jest obecnie także utrudnione,

- 2) pomija w większości badań jednostki samorządu terytorialnego (JST) jako podmioty zbierające i weryfikujące dane z zakresu oświaty i wychowania – tymczasem zaawansowana decentralizacja systemu oświaty powoduje, że JST powinny być tym najbardziej zainteresowane; dodatkowym efektem pomijania JST jest mała przydatność tak zbieranych danych do zarządzania oświatą na ich poziomie – dlatego JST rozwijają własne badania niezwiązane ze statystyką rządową,
- 3) utrwała wady sprawozdawczości statystycznej niewłączonej w systemy zarządzania – weryfikacja prowadzona bez pośrednictwa JST stwierdza dużą liczbę błędnie wypełnionych przez szkoły i placówki oświatowe sprawozdań, co także podraża koszty badań,
- 4) nie rozdziela konsekwentnie zadań o charakterze *stricte* statystycznym od zadań administracyjnych – efekty badań statystycznych, które powinny być udostępniane jedynie w postaci agregacji danych, z konieczności są wykorzystywane do celów administracyjnych, w tym przede wszystkim do naliczania części oświatowej subwencji ogólnej; przy czym terminy udostępniania danych przez GUS zdecydowanie utrudniają wywiązanie się administracji oświatowej z ustawowych zobowiązań w tym zakresie (ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zobowiązuje Ministra Finansów do poinformowania jednostek samorządu terytorialnego o wstępnych kwotach subwencji na następny rok do dnia 15 października roku bazowego; w związku z tym, Ministerstwo Finansów oczekuje na przekazanie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu odpowiednich wyliczeń już na początku października; z kolei GUS zainteresowany zbieraniem danych do celów statystycznych, a nie tylko ekonomicznych, preferuje realizację badań pod koniec września, tj. po ustabilizowaniu się zmian wprowadzanych na początku nowego roku szkolnego),
- 5) powtarza badania niektórych grup danych, zwłaszcza danych identyfikujących, co niepotrzebnie podnosi koszty powszechnych badań statystycznych,
- 6) nie zaspokaja części potrzeb informacyjnych międzynarodowych baz danych z zakresu edukacji, w tym m.in. tworzącej się bazy Unii Europejskiej w zakresie jakości edukacji i edukacji nieformalnej, wchodzącej w problematykę *Lifelong Learning*.

Ogólne założenia projektu systemu informacji oświatowej

System informacji oświatowej (SIO) w docelowym kształcie ma zastąpić dotychczasowy, podzielony system badań statystycznych oświaty (opisany wyżej). W szczególności ma zastąpić dane zbierane przy pomocy różnych sprawozdań statystycznych: serii „S”, „EN”, dodatku do sprawozdania Z-06 oraz spisu nauczycieli EWIKAN.

SIO ma zintegrować zatem badania w obszarze oświaty i wychowania dotyczące ok. 50 tys. szkół i placówek oświatowych, 7 mln uczniów, ponad 700 tys. nauczycieli oraz pozostałej kadry oświaty.

Projekt SIO praktycznie nie zwiększa zakresu dotychczasowych badań. Przede wszystkim porządkuje system ich przeprowadzania i wprowadza znacznie szerszą niż obecnie możliwość korelowania uzyskanych danych. Jeżeli uznać, że obserwacja różnych korelacji zjawisk należy do podstawowych warunków dobrego zarządzania, to system ten powinien znacznie ułatwić zarządzanie sferą oświaty.

Proponowane zmiany w systemie przeprowadzania badań oświaty dotyczą przede wszystkim:

- 1) możliwości połączenia SIO z systemem zarządzania oświatą na każdym szczeblu – od poziomu dyrektora szkoły do ministerstwa – oraz systemem nadzoru pedagogicznego,
- 2) szerszego włączenia jednostek samorządu terytorialnego i kuratorów oświaty w system scalania i weryfikowania danych pochodzących ze szkół i placówek oświatowych, jako instytucji najbardziej zainteresowanych i najlepiej znających system oświaty (zastąpienia w tej roli urzędów statystycznych, które nie utrzymują na co dzień kontaktów ze szkołami i placówkami oświatowymi),
- 3) z informatyzowania systemu gromadzenia i przekazywania danych oświatowych, zapewniającego szybki i precyzyjny przekaz danych.

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668 oraz z 2001 r. Nr 100, poz. 1080) SIO będzie miał status administracyjnego systemu informacyjnego prowadzonego poza służbami statystyki publicznej (GUS). Rada Statystyki zaleca tworzenie podobnych baz administracyjnych w sytuacji wyzwań takich, jakie stają przed rządową i samorządową administracją oświatową.

GUS będzie otrzymywał dane z SIO w celu opracowywania informacji statystycznej o systemie oświaty według kategorii ustalonych w programach badań statystycznych statystyki publicznej (art. 13 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej).

Przedmiotowy i podmiotowy zakres badań

Przedmiotowy zakres badań w ramach SIO podzielono na tradycyjne trzy części. Części te dotyczą:

- 1) bazy materialnej szkół i placówek oświatowych,
- 2) uczniów, absolwentów, wychowanków i innych osób korzystających z usług szkół i placówek oświatowych oraz organizacji nauczania,
- 3) nauczycieli i innych pracowników.

Zakres SIO określono w art. 3 projektowanej ustawy. Należy podkreślić, że jest on porównywalny z zakresem zbieranym w dotychczasowych badaniach. Zasadniczą nowością SIO nie jest poszerzenie przedmiotowego zakresu tych badań, ale ich zintegrowanie pozwalające na przeprowadzanie porównań różnych zakresów badań oświaty, co dotychczas jest utrudnione lub nawet niemożliwe. Istotną nowością jest też dokładniejsze, jednostkowe badanie zatrudnienia i wynagrodzeń nauczycieli.

Przedstawiana ustawa zakłada zbieranie danych o poszczególnych nauczycielach, identyfikowanych numerem PESEL w trakcie zakładania zbioru w szkołach i placówkach oświatowych oraz innych jednostkach organizacyjnych określonych w art. 4. W trakcie tworzenia zbioru danych przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego (art. 4 ust. 3), właściwych ministrów (art. 4 ust. 4), kuratorów oświaty (art. 4 ust. 5) lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 4 ust. 6) następuje szyfrowanie numeru PESEL każdego nauczyciela przez program komputerowy. Takie działanie chroni zbiór przed dostępem do danych osobowych i uniemożliwia identyfikację nauczyciela. Zaszifrowany w jednolity sposób numer PESEL pozwoli na zarejestrowanie w systemie wszystkich miejsc zatrudnienia nauczyciela, w tym jednoznaczne wyliczenie rzeczywistego stanu zatrudnienia i stanu kwalifikacji nauczycieli.

Zbieranie informacji jednostkowych (jednak nie osobowych) o nauczycielach jest uzasadnione tym, że znaczna liczba nauczycieli wykonuje różne zadania edukacyjne (naucza różnych przedmiotów lub wykonuje różne zadania wspomagające edukację) oraz realizuje je w różnych szkołach (w ramach zespołów szkół lub poza nimi). Brak indywidualnej identyfikacji powodowałby powielanie informacji w tym zakresie. Informacje tak zebrane byłyby niedokładne, a w pewnych zakresach badań, zwłaszcza dotyczących kwalifikacji nauczycieli, byłyby bezużyteczne.

Zjawiska dotyczące realizowania przez nauczycieli różnych zajęć w ramach jednej szkoły oraz zatrudniania się w różnych szkołach zaczęły narastać od wprowadzenia reformy systemu oświaty w 1999 r. Łączy się to z przewidzianym w ramach tej reformy skracaniem cykli kształcenia oraz zwiększaniem zróżnicowania zajęć edukacyjnych.

Ryzyko powielania informacji o nauczycielach występuje zwłaszcza w badaniu ich kwalifikacji. Wymaga ono bowiem rozróżnienia nie tylko miejsca zatrudnienia poszczególnych nauczycieli, ale także realizowanych przez nich zajęć edukacyjnych w ramach jednej szkoły. W związku z tym, już od wielu lat, zbiera się w tych badaniach informacje o wszystkich nauczycielach w Polsce indywidualnie – z zastosowaniem numeru PESEL. Chodzi tu o przeprowadzany co 2 lata spis nauczycieli pn. EWIKAN (dotąd przeprowadzano go bez dodatkowego szyfrowania numerów PESEL). Indywidualne badanie kwalifikacji nauczycieli jest uzasadnione potrzebą wykonywania analiz zgodności tych kwalifikacji z rodzajami prowadzonych przez nauczycieli zajęć edukacyjnych. Zadanie to można uznać za podstawowe dla poprawy jakości edukacji.

Wdrażanie reformy systemu edukacji zwiększa, jak wyżej zauważono, ryzyko powielania danych o nauczycielach zatrudnionych w różnych szkołach. Wcześniej zjawisko to występowało przede wszystkim w ramach zespołów szkół – w związku z tym ryzyko powielania informacji o nauczycielach zatrudnionych w więcej niż jednej szkole było mniejsze (choć do dziś powoduje wiele utrudnień). Po wdrożeniu reformy, w tym zwłaszcza reformy szkolnictwa ponadgimnazjalnego, ryzyko to staje się coraz większe.

Integracyjne podejście do indywidualnego badania zatrudnienia, kwalifikacji i wynagrodzeń nauczycieli przyniesie dodatkowo znaczne zwiększenie dokładności wyliczeń skutków finansowych reformy systemu oświaty oraz wyliczeń przy planowaniu korekt tej reformy. Jest to spowodowane tym, że wynagrodzenia stanowią dominującą część kosztów działania sfery oświaty, a doskonalenie systemu zarządzania oświatą zależy przede wszystkim od rzetelności i aktualności informacji o wynagrodzeniach nauczycieli.

Zbieranie informacji w tym zakresie narażone jest dotąd na błędy wynikające nie tylko z poszerzania się zjawiska zatrudnienia nauczycieli w różnych szkołach, ale także wynikające ze stosowania przez dyrektorów szkół własnych interpretacji przy agregowaniu danych o zatrudnieniu i wynagrodzeniach nauczycieli. W nowym systemie ewidencji nauczycieli możliwość takiej interpretacji będzie wyeliminowana, gdyż udzielający informacji będą ograniczać się do przekazywania indywidualnych danych o poszczególnych nauczycielach (bez używania danych osobowych), które będą mogły być interpretowane przez organ gromadzący dane.

Wszystkie dane, z wyjątkiem danych dotyczących nauczycieli, będą zbierane na zasadzie podobnej do obecnie stosowanej. Już od poziomu szkoły dane te będą agregowane i nie będą miały charakteru danych jednostkowych (dotyczy to np. uczniów, pracowników nie będących nauczycielami).

Zakłada się, że w ramach SIO bazy danych oświatowych w pełnym zakresie (obejmującym trzy ww. części) będą prowadzone przez dyrektorów szkół i placówek oświatowych (zgodnie z definicją proponowaną w art. 2 pkt 3), jednostki samorządu terytorialnego, ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, kuratorów oświaty oraz przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (podmioty wymienione w art. 4 projektu ustawy). Zakres zbieranych informacji może być ograniczony w stosunku do szkół i placówek niepublicznych w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 10 ust. 1 projektowanej ustawy.

Bazy danych oświatowych, ograniczone jedynie do nauczycieli, prowadziłyby także inne niż szkoły i placówki oświatowe jednostki organizacyjne zatrudniające nauczycieli, wymienione w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela (art. 4 ust. 2). Ponadto właściwi ministrowie zbieraliby dane o zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych pracownikach urzędów obsługujących ministrów oraz o pracownikach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. c i e Karty Nauczyciela (art. 4 ust. 4 pkt 3). Dane nie tylko o nauczycielach, ale również o pozostałych pracownikach zbieraliby kuratorzy oświaty w stosunku do pracowników kuratorium (art. 4 ust. 5 pkt 3) oraz minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w stosunku do pracowników zatrudnionych w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i w okręgowych komisjach egzaminacyjnych (art. 4 ust. 6 pkt 2).

System przekazywania i weryfikowania danych

Jednym z filarów SIO ma być nowy system przekazywania danych – lepiej dostosowany do obecnych realiów zarządzania oświatą.

System ten będzie zgodny z prostą zasadą, że scalać i weryfikować dane oświatowe powinny osoby i instytucje, które na tym się najlepiej znają i które mają kontakt ze szkołą na co dzień, a nie tylko raz w roku, jak to jest najczęściej w przypadku urzędów statystycznych. Obecnie warunek ten spełniają przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego prowadzące szkoły i placówki publiczne oraz wydające zezwolenia, o których mowa w art. 58 ust. 3 ustawy o

systemie oświaty, lub wpisujące do ewidencji, o której mowa w art. 82 ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Do instytucji tych należą też w oczywisty sposób kuratoria oświaty.

Proponuje się w związku z tym podstawowy obieg danych oświatowych (art. 6 ust. 1-3): dyrektor szkoły lub placówki oświatowej (publicznej i niepublicznej), a także jednostki spoza systemu edukacji wymienione w art. 1 ust. 1 pkt 3 Karty Nauczyciela – jednostka samorządu terytorialnego – kuratorium oświaty – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Uzupełniać ten podstawowy obieg informacji oświatowej będzie następujący schemat: dyrektor szkoły lub placówki oświatowej (publicznej i niepublicznej), a także jednostki spoza systemu edukacji wymienione w art. 1 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, dla których organem prowadzącym, udzielającym zezwolenia (art. 58 ust. 3 ustawy o systemie oświaty) lub wpisującym do ewidencji (art. 82 ust. 1a ustawy o systemie oświaty), jest inny podmiot niż jednostka samorządu terytorialnego – odpowiednio minister właściwy prowadzący szkoły i placówki oświatowe lub udzielający zezwolenia, wpisujący do ewidencji albo kurator prowadzący rejestr niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Szkoły i placówki oświatowe oraz inne instytucje zatrudniające nauczycieli miałyby obowiązek przekazywania zbiorów danych oświatowych w formie elektronicznej (z zastrzeżeniem art. 5 ust. 3) oraz w formie wydruku zestawienia zbiorczego podpisanego przez kierownika jednostki organizacyjnej (art. 6 ust. 4).

Podmioty scalające dane przekazane ze szkół i placówek oświatowych lub innych instytucji zatrudniających nauczycieli miałyby obowiązek przekazywania ich podmiotowi na wyższym szczeblu scalania danych w ujednoliconej formie elektronicznej oraz w formie wydruku zestawienia zbiorczego potwierdzonego podpisem (art. 6 ust. 2-4).

Podmioty wprowadzające dane do baz danych oświatowych, wymienione w art. 7 ust. 1, byłyby zobowiązane do sprawdzania ich kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym. Z kolei podmioty scalające dane na dowolnym etapie byłyby zobowiązane do sprawdzania kompletności otrzymanych zbiorów danych (art. 7 ust. 2) oraz ich poprawności w oparciu o dane uzyskane przez te podmioty w ramach sprawowanego przez nie nadzoru na podstawie odrębnych przepisów (art. 7 ust. 3). Ponadto ustawa zobowiązuje podmioty wykonujące obowiązki, o których mowa w art. 7 ust. 2 i 3, w przypadku ujawnienia w przekazanych im zbiorach danych niezgodnych ze stanem faktycznym, niekompletnych lub nieprawidłowo wprowadzonych, do niezwłocznego powiadomienia podmiotu, który wprowadził te dane, o stwierdzonych

nieprawidłowościach. Podmiot powiadomiony jest obowiązany niezwłocznie usunąć stwierdzone nieprawidłowości (art. 7 ust. 4 i 5).

Ustawa wprowadza odpowiedzialność, w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia, osób zobowiązanych do prowadzenia baz danych i przekazywania danych, które wbrew obowiązkowi nie prowadzą baz danych oświatowych lub nie przekazują danych do baz danych oświatowych albo przekazują dane niezgodne z prawdą (art. 15).

Zinformatyzowanie systemu badań oświaty

Standardem nowoczesnego zarządzania, który powinien objąć także jednostki systemu oświaty, jest stosowanie komputerowych systemów informacyjnych.

Koncepcja SIO zakłada przekształcenie podstawowej dokumentacji szkolnej, z której pochodzą dane SIO, w informatyczne bazy danych, które mogłyby się stać narzędziem pomocnym w zarządzaniu szkołami i placówkami oświatowymi, a jednocześnie służącym do opracowywania danych sprawozdawczych, zestawień i raportów. Programy komputerowe mogą ułatwić administracji szkolnej stałą aktualizację dokumentacji, a to z kolei wpłynie na lepszą jakość sprawozdań. W perspektywie powinno wpłynąć to także na obniżenie kosztów badań.

Obowiązek prowadzenia bazy danych oświatowych w formie elektronicznej (art. 5 ust. 1) może być jeszcze, przez co najmniej kilka następnych lat, zbyt trudny do wypełnienia w odniesieniu do części mniejszych szkół i placówek, zwłaszcza na obszarach wiejskich. W takich przypadkach do prowadzenia bazy danych będzie obowiązany organ prowadzący (art. 5 ust. 3).

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania opracuje, na podstawie ustalonego zakresu merytorycznego, komputerowy program gromadzenia danych. Program ten umożliwi zakładanie zbiorów danych, ich aktualizację i scalanie, w tym ich logiczną weryfikację.

Przewiduje się, że programy niezbędne do zakładania i prowadzenia baz danych oświatowych zostaną udostępnione na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Wraz z oprogramowaniem Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu udostępni także instrukcję działania oraz informację o parametrach wymaganego sprzętu. Przekazywanie danych między bazami danych oświatowych będzie odbywało się w formie dokumentu elektronicznego (przez teletransmisję danych albo na nośnikach elektronicznych – art. 6 ust. 4).

Wdrażanie systemu informacji oświatowej

Dotychczasowy system zbierania danych z zakresu oświaty i wychowania mógłby być zastąpiony przez SIO dopiero po pełnym przetestowaniu jego poprawności. Przyjmuje się, że po wejściu w życie ustawy wszystkie jednostki zobowiązane do gromadzenia danych na szczeblu podstawowym rozpoczęłyby ich przekazywanie od dnia 17 listopada 2003 r. według stanu danych na dzień 15 września 2003 r. Dane będą aktualizowane i przekazywane dwa razy w roku – według stanu na dzień 31 marca i dzień 15 września (art. 8).

Zakłada się, że dane przekazywane w pierwszych badaniach byłyby danymi próbnymi, porównywanymi z danymi opartymi na dotychczasowym systemie sprawozdawczości statystycznej, który czasowo byłby prowadzony równolegle. Dopiero po wyeliminowaniu usterek, które mogą się pojawić przy tak dużym projekcie, bazy danych oświatowych zastąpiłyby sprawozdawczość prowadzoną obecnie przez GUS oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu w formie odrębnych sprawozdań. Termin tego zastąpienia, możliwie najkrótszy, będzie konsultowany z GUS i znajdzie odbicie w programie badań statystycznych statystyki publicznej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. W zakresie wskazania podmiotów, na które oddziałuje projekt ustawy

Projekt ustawy oddziałuje na szkoły i placówki oświatowe, wymienione w art. 2 pkt 1-7, 9 i 10 ustawy o systemie oświaty, jednostki, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 1 Karty Nauczyciela zatrudniające nauczycieli, jednostki samorządu terytorialnego, inne osoby prawne i osoby fizyczne prowadzące szkoły i placówki oświatowe, kuratoria oświaty oraz ministrów prowadzących szkoły, placówki oświatowe, a także inne jednostki zatrudniające nauczycieli.

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy wraz z projektem założeń do aktu wykonawczego został przekazany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym:

- Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski,
- Społeczne Towarzystwo Oświatowe,

- Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej,
- Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- Stowarzyszenie Oświatowców Polskich,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia,
- Towarzystwo Wiedzy Powszechnej,
- Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
- Konfederacja Pracodawców Polskich,
- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem,
- Krajowa Izba Edukacji,
- Zarząd Główny Związku Rzemiosła Polskiego,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
- Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”,
- Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” – Komisja Krajowa ,
- Komisja Krajowa Federacji Regionów, Komisji Zakładowych „Solidarność 80”,
- Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
- Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”,
- NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
- Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”,
- Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”,
- Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- Rada Statystyki,
- Rada ds. Szkolnictwa Artystycznego.

Projekt ustawy wraz z projektem założeń do aktu wykonawczego został także umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

3. Wyniki konsultacji społecznych

Zdecydowana większość opinii odnosiła się do szczegółowych rozwiązań na poziomie ustawy oraz założeń do projektu aktu wykonawczego. W kilku opiniach wyraźnie popierano zamiar tworzenia SIO, w tym zwłaszcza w opinii Rady Statystyki i Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kadry Kierowniczej Oświaty. Ogólne zastrzeżenie odnoszące się do celowości tworzenia SIO

zgłosiło jedynie Społeczne Towarzystwo Oświatowe i Stowarzyszenie Oświatowców Polskich. W toku konsultacji Społeczne Towarzystwo Oświatowe uznało argumenty na rzecz tworzenia ustawy, natomiast Stowarzyszenie Oświatowców Polskich nie wzięło udziału w dalszych konsultacjach (jego przedstawiciele nie wzięli udziału w konferencji uzgodnieniowej).

Wśród uwag odnoszących się do poszczególnych przepisów projektowanej ustawy dominowały wątpliwości dotyczące planowanego zakresu SIO. W największej mierze dotyczyły one indywidualnych informacji zbieranych o nauczycielach (identyfikowanych jednak nie z nazwiska, tylko za pomocą numeru PESEL). Inne, istotne wątpliwości dotyczyły niewystarczająco uregulowanych spraw odnoszących się do: zakresu danych zbieranych o szkołach niepublicznych, korzystania z danych z baz SIO, ujmowania danych pochodzących z zespołów szkół.

W celu wyjaśnienia i usunięcia wymienionych wątpliwości zorganizowano konferencję uzgodnieniową. Projektodawca ustawy nie przyjął uwag odnoszących się do celowości tworzenia SIO i odpowiedniej odrębnej ustawy. Zaznaczono wyraźnie podstawowy cel SIO: unowocześnienie systemu badań oświaty oraz ściśle zespolenie go z systemem zarządzania dokonane dzięki integracji badań realizowanych przez jednostki administracji publicznej, które mają największą wiedzę w tym zakresie oraz mają stały kontakt ze szkołami i placówkami oświatowymi (spełniające nadzór administracyjny i pedagogiczny).

Inne ww. uwagi zostały uwzględnione. W celu większego bezpieczeństwa danych osobowych nauczycieli zdecydowano o szyfrowaniu numeru PESEL od poziomu szkoły i innej jednostki, która wprowadza dane w tym zakresie do bazy danych. Wyjaśniono także, że SIO nie wprowadza w istocie nowego zakresu badań oświaty. Dane indywidualne o nauczycielach były zbierane już od wielu lat w cyklicznym spisie nauczycieli EWIKAN. Głównym celem tego spisu jest badanie kwalifikacji nauczycieli i realizowanych przez nich zajęć. Do badania tego jest niezbędne posługiwanie się danymi osobowymi, gdyż wielu nauczycieli pracuje w różnych szkołach, a także w jednej szkole realizuje różne zajęcia. Jedynym poszerzeniem informacji jest dodanie do problematyki tego spisu kwestii wynagrodzeń nauczycieli. Jak zaznaczono wyżej, wynagrodzenia nauczycieli stanowią zdecydowaną większość wydatków publicznych na oświatę, w związku z tym ich rzetelne analizowanie jest podstawą kreowania polityki państwa w zakresie finansowania oświaty.

Korzystanie z danych z baz SIO uregulowano w art. 11. Sprawa ochrony danych regulowana jest w art. 13. W art. 10 zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia szczegółowego zakresu baz danych oświatowych, z możliwością

dalszego ograniczenia zakresu danych w stosunku do niepublicznych szkół lub placówek oświatowych, zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych, terminów przekazywania danych między bazami danych oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych.

4. Opinia Rady Statystyki

Ze względu na specyfikę przedmiotu projektowanej ustawy szczególne znaczenie ma opinia Rady Statystyki. Rada wyraźnie popiera ideę tworzenia SIO. Przepis art. 13 ustawy o statystyce publicznej odnoszący się do baz administracyjnych pozwoli wykorzystać dane z baz danych SIO do celów statystyki publicznej. Potrzebę tworzenia tej bazy uzgodniono wcześniej w kontaktach między przedstawicielami ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz Rady Statystyki i GUS.

5. Wpływ projektu na:

1) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Jak już wspomniano (w części „Przedmiotowy i podmiotowy zakres badań”) w koncepcji SIO nie zakłada się wprowadzania zasadniczo nowych zakresów badań. Nowość tej koncepcji polega głównie na porządkowaniu i integracji zakresu badań istniejących oraz na ograniczeniu badań częściowo powtarzających się realizowanych przez różne podmioty w nieintegrowanym systemie badań statystycznych oświaty (w tym przede wszystkim realizowanych przez GUS, ministerstwa, kuratoria oświaty, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe).

W związku z tym SIO nie będzie powodować skutków finansowych (oprócz jednorazowej kwoty przyznanej Ministrowi Edukacji Narodowej i Sportu i opisanej niżej). W perspektywie, po zintegrowaniu systemu badań oświaty i wyeliminowaniu badań powtarzających się, powinno notować się oszczędności.

W szczególności SIO nie będzie powodować skutków finansowych w szkołach i placówkach oświatowych oraz innych jednostkach organizacyjnych zatrudniających nauczycieli, które będą prowadzić bazy danych oświatowych. SIO będzie się rozwijał na bazie doświadczeń i metodyki badań, która jest już stosowana w wymienionych na wstępie badaniach EWIKAN i EN-3 dotyczących nauczycieli. Zostanie stworzone jedynie nowe narzędzie zbierania danych w postaci

nowego programu komputerowego (program ten powstanie w ramach kwoty przyznanej Ministrowi Edukacji Narodowej i Sportu). Program ten zostanie nieodpłatnie udostępniony wszystkim podmiotom prowadzącym bazy danych oświatowych. Obciążenie szkół i placówek oświatowych udzielaniem sprawozdań dla wielu podmiotów w systemie zarządzania oświatą nie będzie istotnie zwiększone nawet w stosunkowo krótkim okresie prowadzenia równolegle sprawozdawczości statystycznej starego typu oraz SIO (należy spodziewać się, że okres ten nie przekroczy jednego roku).

SIO nie będzie także powodować skutków finansowych w jednostkach scalających dane ze szkół i placówek oświatowych. Mając na względzie obowiązki nałożone w ramach SIO na takie podmioty jak: jednostki samorządu terytorialnego, kuratoria oświaty oraz właściwi ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe, należy wskazać, że zakres danych do scalania pochodzący ze zbiorów dotyczących szkół, uczniów i nauczycieli ma charakter danych podstawowych i powinien należeć do zasobów baz danych oświatowych, którymi powinien dysponować każdy organ biorący udział w systemie zarządzania oświatą. Wykorzystywanie danych SIO do własnych celów związanych z zarządzaniem i nadzorem przez jednostki samorządu terytorialnego, kuratorów oświaty i właściwych ministrów, jako głównych ogniw scalania i weryfikacji danych, jest okolicznością decydującą dla uznania, że wdrażanie SIO nie będzie wymagało angażowania dodatkowych pracowników. Zadanie to będzie ściśle związane z zarządzaniem i nadzorem; powinno być zatem wykonane z wykorzystaniem istniejącego personelu zajmującego się tymi sprawami. Dotyczy to także wykorzystania istniejącego sprzętu komputerowego w organach administracji publicznej.

Należy też nadmienić, że jednostki samorządu terytorialnego, kuratoria oświaty i właściwi ministrowie biorą już udział w najważniejszym badaniu dotyczącym zatrudnienia nauczycieli (EN-3) oraz w ewidencji kadry nauczycieli EWIKAN (jednostki samorządu terytorialnego biorą udział dobrowolnie). Ze względu na szczególne znaczenie zagadnienia, jednostki samorządu terytorialnego biorą też udział w weryfikowaniu liczby uczniów w sprawozdaniach statystycznych, która jest podstawą do wyliczenia kwoty subwencji oświatowej.

Po zastąpieniu przez SIO obecnego systemu badań statystycznych, można przewidywać oszczędności związane z ograniczeniem opisanych wyżej wielu badań prowadzonych dotąd niezależnie przez organy administracji publicznej biorące udział w systemie zarządzania i nadzoru nad oświatą. Otwarta będzie także kwestia wykorzystania kwot zaoszczędzonych w budżecie GUS przeznaczonych na ten cel. Proponuje się, aby kwoty te przyporządkowane badaniom serii „S” i „Z-06 – dodatek edukacyjny” zostały przeznaczone na doskonalenie SIO.

Dodatkowo należy wskazać, że projekt SIO został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Przedstawiciele samorządów terytorialnych wyrazili też zadowolenie z przystąpienia do prac nad SIO. Projekt był też konsultowany z wojewodami i kuratorami oświaty. Na konferencji uzgodnieniowej z przedstawicielami tych urzędów, które zgłosiły uwagi do projektu ustawy i aktu wykonawczego, wyraźnie przedstawiono stanowisko MENiS dotyczące braku skutków finansowych – stanowisko to zostało przyjęte.

Na techniczne oprzyrządowanie bazy danych oświatowych, gromadzącej dane pochodzące z baz danych wszystkich jednostek organizacyjnych (wymienionych w art. 4), która ma być prowadzona przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, w 2003 r. przeznaczono jednorazowo z budżetu państwa (cz. 30) – kwotę 2 mln zł,

2) rynek pracy

Ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy,

3) konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Ustawa nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki,

4) sytuację i rozwój regionalny

Ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rozwój regionalny.

6. Spodziewane efekty i korzyści

Tak zarysowany system informacji oświatowej miałby szereg istotnych zalet, w tym przede wszystkim:

- 1) dzięki zintegrowanemu podejściu do badania trzech podstawowych elementów składowych systemu oświaty, wymienionych w art. 3, mógłby umożliwić prezentację danych w dowolnych układach i dowolnych przedziałach czasowych, co jest niezwykle istotne dla sprawnego zarządzania,
- 2) dzięki pełnej informatyzacji badań, przynajmniej od poziomu jednostek scalających dane (wymienionych w art. 4 ust. 3-6), mógłby skrócić czas przekazywania danych, a także mógłby stanowić pierwszy poziom ich weryfikacji (przez odrzucanie danych sprzecznych przez odpowiednio zaprojektowany program komputerowy),

- 3) dzięki proponowanym rozwiązaniom w systemie przekazywania danych (art. 6), mógłby umożliwić ich weryfikację przez podmioty najbardziej zainteresowane ich poprawnością – dotyczy to przede wszystkim jednostek samorządu terytorialnego, a także kuratorów oświaty,
- 4) mógłby ograniczyć koszty szeregu ogólnopolskich badań przez ich zintegrowanie i wyeliminowanie powtórzeń niektórych zakresów badań,
- 5) zapewniałby jednolitość pojęć stosowanych w odniesieniu do różnych typów szkół i placówek,
- 6) mógłby lepiej przygotować system zbierania i opracowywania danych z zakresu oświaty do rosnących potrzeb związanych z akcesją do Unii Europejskiej i uczestnictwem w programie statystyki edukacyjnej OECD.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekr. Min. DH/1670 /2003/DPE/dj

Warszawa, 28.05, 2003r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o systemie informacji oświatowej, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o systemie informacji oświatowej (pismo nr RM-10-70-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Piętko

Do uprzejmej wiadomości:

Pani
Krystyna Łybacka
Minister Edukacji Narodowej i Sportu

Rozporządzenie
Ministra Edukacji Narodowej i Sportu¹⁾
z dnia

**w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych,
zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych,
terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych
oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych**

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy zakres baz danych oświatowych;
- 2) zakres danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych;
- 3) terminy przekazywania danych między bazami danych oświatowych;
- 4) wzory wydruków zestawień zbiorczych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia o systemie informacji oświatowej;
- 2) jednostce sprawozdawczej – należy przez to rozumieć podmioty o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, ministra właściwego w przypadku określonym w art. 4 ust. 4 pkt 3 ustawy, kuratora oświaty przypadku określonym w art. 4 ust. 5 pkt 3 ustawy, jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 4 ust. 7-9 i w art. 9 ust. 1 ustawy.

§ 3. 1. Jednostki sprawozdawcze identyfikowane są przez:

- 1) numer REGON jednostki sprawozdawczej;
- 2) nazwę jednostki sprawozdawczej;
- 3) adres jednostki sprawozdawczej: identyfikator miejscowości zgodny z krajowym rejestrem urzędowym podziału terytorialnego kraju TERYT, urzędową nazwę miejscowości, rodzaj miejscowości tj. wieś, miasto do 5 tys. mieszkańców, miasto powyżej 5 tys. mieszkańców, województwo, powiat i gminę, na terenie których położona jest miejscowość, w przypadku gmin miejskich dzielnicę albo delegaturę, kod pocztowy, ulicę, numer nieruchomości, numer telefonu, numer faksu, stronę internetową, adres poczty elektronicznej;
- 4) dane szczegółowe o jednostce sprawozdawczej: typ jednostki, rodzaj jednostki, typ organu prowadzącego, organ prowadzący, wydający zezwolenie lub wpisujący do ewidencji, datę rozpoczęcia działalności;
- 5) datę ostatniej aktualizacji danych w bazie danych oświatowych.

2. Szkoły i placówki oświatowe połączone w zespół podają dane identyfikacyjne, o których mowa w ust. 1, odrębnie dla zespołu oraz dla poszczególnych szkół lub placówek, o ile dane te różnią się od danych dla zespołu.

3. Podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, o których mowa w art. 4 ust. 3-6, identyfikowane są przez:

- 1) zgodny z krajowym rejestrem urzędowym terytorialnego podziału kraju TERYT identyfikator jednostki samorządu terytorialnego dla oznaczenia podmiotów prowadzących bazy danych oświatowych, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy;
- 2) symbol literowy utworzony z pierwszych liter nazwy urzędu obsługującego właściwego ministra, dla oznaczenia podmiotów prowadzących bazy danych oświatowych, o których mowa w art. 4 ust. 4 ustawy;
- 3) symbol składający się z liter KO oraz identyfikatora województwa zgodnego z krajowym rejestrem urzędowym terytorialnego podziału kraju TERYT, dla oznaczenia podmiotów prowadzących bazy danych oświatowych, o których mowa w art. 4 ust. 5 ustawy;
- 4) symbol literowy utworzony z pierwszych liter nazwy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, dla oznaczenia podmiotu prowadzącego bazę danych oświatowych, o której mowa w art. 4 ust. 6 ustawy.

§ 4. Zbiór danych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy, obejmuje dane o:

- 1) liczbie i powierzchni sal lekcyjnych i pracowni szkolnych;
- 2) liczbie komputerów, w tym z dostępem do internetu;
- 3) bibliotece szkolnej oraz o liczbie woluminów;
- 4) warsztatach szkolnych, w tym o liczbie stanowisk szkoleniowych;
- 5) liczbie sal gimnastycznych i innych pomieszczeń przystosowanych do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego;
- 6) krytej pływalni;
- 7) szkolnych gabinetach lekarskich;
- 8) boiskach szkolnych;
- 9) kuchni i stołówce.

§ 5. Zbiór danych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy, obejmuje:

- 1) liczbę uczniów, słuchaczy i wychowanków według:
 - a) płci,
 - b) roku urodzenia,
 - c) klas,
 - d) odległości miejsca zamieszkania od szkoły,
 - e) specjalnych potrzeb edukacyjnych, wynikających z opinii lub orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty,
 - f) rodzajów zajęć z których korzystają,
 - g) rodzajów oddziałów, do których uczęszczają,
 - h) profili kształcenia,
 - i) zawodów;
- 2) liczbę uczniów, słuchaczy i wychowanków:
 - a) korzystających z internatu, bursy, stancji, domu wczasów dziecięcych, szkolnego schroniska młodzieżowego,
 - b) korzystających z usług poradni psychologiczno-pedagogicznych,
 - c) korzystających z posiłków w stołówkach szkolnych,

- d) korzystających z wypoczynku w okresie wakacji letnich i ferii zimowych,
 - e) otrzymujących stypendia lub zasiłki losowe,
 - f) dowożonych lub otrzymujących zwrot kosztów przejazdu na podstawie art. 17 ust. 3-3a ustawy o systemie oświaty,
 - g) według wyników klasyfikacji,
 - h) poszkodowanych w wypadkach,
 - i) odbywających praktyki zawodowe,
 - j) podlegających obowiązkowi szkolnemu;
- 3) liczbę absolwentów z poprzedniego roku szkolnego według:
- a) płci,
 - b) roku urodzenia,
 - c) specjalnych potrzeb edukacyjnych;
- 4) liczbę absolwentów z poprzedniego roku szkolnego, którzy:
- a) przystąpili do egzaminu dojrzałości,
 - b) zdali egzamin dojrzałości,
 - c) przystąpili do egzaminu z nauki zawodu lub egzaminu z przygotowania zawodowego,
 - d) zdali egzamin z nauki zawodu lub egzamin z przygotowania zawodowego;
- 5) liczbę innych osób korzystających z poszczególnych rodzajów usług placówek oświatowych należących do ich statutowego zakresu działania.

§ 6. 1. Zbiór danych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy, obejmuje:

- 1) numer PESEL;
- 2) płeć;
- 3) rok urodzenia;
- 4) formę zatrudnienia,
- 5) rodzaj i wymiar wykonywanych obowiązków;
- 6) stopień awansu zawodowego;
- 7) rozpoczęte postępowanie na stopień awansu zawodowego;
- 8) wykształcenie;
- 9) kwalifikacje;
- 10) formy kształcenia i doskonalenia zawodowego;
- 11) staż pracy;
- 12) wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: za wysługę lat, funkcyjnego, za warunki pracy, specjalistycznego, służbowego;
- 13) wysokość dodatkowego wynagrodzenia za pracę nocną;
- 14) wysokość dodatku motywacyjnego;
- 15) wysokość wynagrodzenia za godziny doraźnych zastępstw;
- 16) wysokość nagrody jubileuszowej;
- 17) wysokość dodatkowego wynagrodzenia rocznego;
- 18) wysokość zasiłku na zagospodarowanie;
- 19) wysokość nagrody ze specjalnego funduszu nagród;
- 20) wysokość dodatku wiejskiego;
- 21) wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego.

2. Zbiór danych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy, obejmuje dane o wysokości wypłaconych nauczycielom:
 - 1) odpraw z tytułu rozwiązania stosunku pracy, o których mowa w art. 20 ust. 2 i art. 28 Karty Nauczyciela;
 - 2) odpraw z tytułu przejścia na emeryturę lub rentę.
3. Zbiór danych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy, obejmuje:
 - 1) dane o liczbie pracowników niebędących pracownikami pedagogicznymi:
 - a) administracji i obsługi,
 - b) lekarzy, z wyłączeniem lekarzy stomatologów,
 - c) lekarzy stomatologów,
 - d) pielęgniarek,według wymiaru czasu pracy;
 - 2) przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników administracji i obsługi.

§ 7. 1. Dane z baz danych oświatowych prowadzonych przez podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy, przekazywane są odpowiednio jednostkom samorządu terytorialnego, właściwym ministrom lub kuratorom oświaty w terminie pięciu dni roboczych od dnia 31 marca i 15 września każdego roku.

2. Dane z baz danych oświatowych, o których mowa w art. 4 ust. 3 i 4 ustawy, przekazywane są kuratorowi oświaty albo ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania w terminie siedmiu dni roboczych od upływu terminu, o którym mowa w ust. 1.

3. Dane z baz danych oświatowych, o których mowa w art. 4 ust. 5 ustawy, przekazywane są ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania w terminie trzech dni roboczych od upływu terminu, o którym mowa w ust. 2.

§ 8. Wzór wydruku zestawień zbiorczych, o których mowa w art. 6 ust. 4 ustawy, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 97, poz. 866).

Wzory wydruków zestawie zbiorczych**I. Nauczyciele**

Wyszczególnienie		liczba nauczycieli				
		ogółem	stały	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
1		2	3	4	5	6
Stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego, tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni					
	niepełnozatrudnieni					
Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni					
	niepełnozatrudnieni					
Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych	pełnozatrudnieni					
	niepełnozatrudnieni					
Pozostałe kwalifikacje	pełnozatrudnieni					
	niepełnozatrudnieni					
Ogółem	pełnozatrudnieni					
	niepełnozatrudnieni					

II. Uczniowie

		Klasa						
		Wstępna	I	II	III	IV	V	VI
Ogółem	Uczniowie							
	Oddziały							

Załącznik
do rozporządzenia
Edukacji Narodowej
z dnia, (

Podpis osoby odpowiedzialnej

Piecz__ jednostki sprawozdawczej

nia Ministra
owej i Sportu
(poz.)

Ogó_em

UZASADNIENIE

Rozporządzenie jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 10 ust. 1 ustawy o systemie informacji oświatowej.

System informacji oświatowej tworzą bazy danych oświatowych prowadzone na kilku szczeblach. Szczebel podstawowy tworzą wszystkie podmioty zobowiązane do prowadzenia baz danych oświatowych, tj. szkoły i placówki oświatowe oraz inne jednostki zatrudniające nauczycieli. Na następnych szczeblach systemu następuje scalanie baz danych oświatowych jednostek sprawozdawczych szczebla podstawowego. Szczeble te stanowią:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) kuratoria oświaty,
- 3) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Szczeblem pośrednim między szczeblem podstawowym a ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania są też właściwi ministrowie, prowadzący szkoły i placówki oświatowe lub inne placówki zatrudniające nauczycieli.

W § 2 wprowadzono pojęcie jednostki sprawozdawczej. Jednostką taką jest każdy podmiot zobowiązany na podstawie ustawy do prowadzenia bazy danych oświatowych szczebla podstawowego. Tak więc jednostkami sprawozdawczymi są szkoły i placówki oświatowe, centralna i okręgowe komisje egzaminacyjne oraz placówki spoza systemu oświaty zatrudniające nauczycieli, a także kuratoria oświaty, urzędy ministrów właściwych i specjalistyczna jednostka nadzoru, zatrudniające pracowników, od których wymaga się kwalifikacji pedagogicznych. Jednostkami sprawozdawczymi są też jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych, powołane przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie art. 5 ust. 9 ustawy o systemie oświaty.

W § 3 rozporządzenia określono sposób identyfikowania podmiotów zobowiązanych do prowadzenia baz danych oświatowych na podstawie art. 4 ustawy. Celem tej regulacji jest jednoznaczne zidentyfikowanie podmiotów prowadzących bazy danych oświatowych. Podstawowym identyfikatorem jest numer REGON jednostki sprawozdawczej oraz zestaw danych adresowych. Ponadto w bazie zawarte będą dane pozwalające zakwalifikować daną jednostkę do określonego typu lub rodzaju.

W § 4–6 opisany został szczegółowy zakres zbiorów danych, o których mowa w art. 3 ustawy, tj. dotyczących:

- 1) bazy materialnej szkół i placówek oświatowych,
- 2) uczniów, słuchaczy, wychowanków, absolwentów oraz innych osób korzystających z usług placówek oświatowych,
- 3) nauczycieli i innych pracowników jednostek sprawozdawczych.

W § 7 ustalono terminy, w których dane należy przekazać podmiotom scalającym bazy danych. Terminy przekazania danych z baz danych oświatowych ustalone zostały w liczbie dni roboczych, a nie w datach dziennych, aby podmioty przekazujące dane z baz danych oświatowych miały zawsze taką samą liczbę dni na weryfikację danych, niezależnie od układu kalendarza w danym roku.

Wzory wydruków zestawień zbiorczych określone zostały w załączniku do rozporządzenia, o którym mowa w § 8. Bazy danych oświatowych przekazywane będą w formie elektronicznej. Zakłada się jednak, że do czasu upowszechnienia się podpisu

elektronicznego potwierdzeniem przekazania bazy będzie tworzony automatycznie wydruk zestawienia zbiorczego, o którym mowa w art. 6 ust. 4 ustawy. Nie będą to wydruki wszystkich tabel składających się na bazę danych oświatowych jednostki sprawozdawczej, a tylko zestawienie najważniejszych danych dotyczących nauczycieli i uczniów.